

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica p[ri]ma post trinitatis. II. Sermo LXXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

sanissima sunt. Et si qua infirmant. illa potissime q̄ hominū volupras p̄ varietates ciborū nititur saginare. Secūdo q̄a omnis cibū simplex facilius digeritur. in signū huius omnis medicus infirmū simplici cibo reficit. vt natura facilius simplici cibū cōuertat in se. Tertio q̄a sicut plus nocet varietas vini q̄ idem vinū in eadem q̄ntitate. ita diuersitas ciborū. Quarto q̄a qui simplici cibū sumit facilius causam sue infirmitatis p̄pendit. si postea infirmetur. et p̄sequens potest facilius cauere a tali cibo q̄a si varijs vteretur. nesciret cui de multis posset imputare. Quinto q̄a diuersorū ciborū in stomacho diuersa ē natura. ideo agente natura vniiformiter ex parte sui q̄dam citius digerunt alijs manentibz ad huc crudis. et p̄sequens putrefit. quod ē postea digerendū. Quia igitur potētes diuersis ferculis vtunt. ideo eorū vita abbreviatur. Unde Eccl. xxxv. dicit. Qui abstinent ē adiciet vitā. Et sicut gula generat infirmitates corporales. ita spūales. eo q̄ est via ad omnia genera peccatorū. Est enī infirmitas q̄ nūq̄ sola venit. sic dicit Holgor sup libz Sapie. ca. xii. Inter oia autem magis generat peccatū luxurie. Dicit enī Iohes Cassianus de institutiōe monachorū. Venter esus refectus. semina luxurie parit. Et iste in tribz excessit. ideo isti us diuitis voracitas exprimit. cum dicit. Epulabatur. Secūdo assiduitas. q̄a stidie. Tertio artificialitas. q̄a splendide. Quō autem excedit homines in ciborū sumptione docet Grego. de p̄se. dif. v. Dñs. et dicit q̄ quinqz modis. Primo pueniendo tempore indigentie. sicut Ionatas qui puenit horam comedendi a patre statuta. j. Re. xiiij. Secūdo cū non puenit hora sed cibos lautiores pat. sicut iudei i heremo. appetētes olas carniū. Hume. xj. Tertio q̄n que sumēda sunt accuratius expendit. hoc ē cū non solum q̄rit gustus sanatio sed et aliorū sensū delectatio. sicut pater de illis q̄ habent cibaristas in mensa et vasa argentea vt delectentur tam in visu q̄ in auditu. Talis fuit Baltheasar. q̄ in conuiuio interfectus est Dan. v. Quarto et si ipsi et equalitas ciborū p̄gruit. tamē mensura nō seruat. Sicut esau peccauit in lente. q̄a nimis ardentē et gulose comedit Ben. xxv. Quinto q̄n nimis studiose p̄parat. Sicut dicit de p̄bi

nees et ophni. j. Reg. ii. Qui studiose tridite eripiebant carnes de ollis. vt eas per se coquerent. Nos ergo studeam? vitare quam et epulas cū diuine et seruare temperantiam cū xpo. vt cum eo epulari possim? in perpetuum in patria celesti. Ad quas epulas etc.

Dominica p̄ma post trinitatis. II.
Sermo LXXXV.

Non recordare

q̄a recepisti bona in vita tua et lazarus similiter mala. nunc vero hic solatur. tu vero cruciarius. Luc. xvi. Inter omnia que hominē ducunt in p̄ditionē magis videt ducere ingratiūdo. p̄ quam homo obliuiscitur creatoris sui et suozū beneficiorū. Iuxta illud. Incrassatus impinguitur dilatat? derelinquit deus et oblitus est creatoris sui Deuter. xxxij. Et sequitur pena ad quā talis oblitio degerit ibidē. Ignis succēsus est i furore meo. et ardebit vsqz ad inferni nouissima. Unde dñs de multis hodie cōqueritur dicens illud ps. Obluioni datus sum; tanqz mortuus a corde. q. d. non est q̄ cordialiter recordetur beneficiorū meorū. De tali dicit Eccl. xxx. Ingratus sensu derelinqz dominū liberante se. Et bene dicit ingratus sensu ille qui memoriaz perdidit illius ad semper sensisse debuit. Cum igitur homo continue bonis dei vtatur. nec est momentum aliquod quo semper non vtatur vt dicit Dugo de clastro anime. Et Augusti. in libro de spiritu et anima. Dulcum videtur esse arguendus si gratias deo. nō agit de suis donis ac datis. Cum vt dicit Augusti. in epistola ad marcellinū nihil dicit re possumus melius q̄ deo gratias agere. Et Hermes Trimegistus in libro qui loquitur de hostilibus dicit in fine dicit q̄ nō est deo conueniens thūs vel mirram incendere et sic eum adorare. Sed nos inquit gratias agendo adoremus eum. De sunt enī summe incensiones cum gratie deo aguntur a mortalibus. Decille. Quia igit dices ille in vita sua de bonis sibi a deo collatis ingratus fuit nec deo gratias egit nec recordat? ē bonoz q̄ recepita do ad suā salutē p̄rimoz subueniēz. vt p̄ opa mie p̄tis in

¶ Unica p̄ma post trinitatis

p̄sa deo grati se redderet et p̄ elemosinas
gras deo offerret. Iuxta illud Proverb.
iij. Honora dñm de tua substantia. Ideo
bona p̄ eū h̄ accepta sibi reducant in infer-
no in memoriā q̄ninus et memoria ip̄orū
creseat et cumulus penarū et augmentū do-
loris. Iuxta illud maximiani. Dura ē mi-
seris mēoratio p̄stina bonorū. Nam graui-
simo culmiā vincra iacent. Et glosa sup̄ il-
lud Jaco. v. Thesaurizastis vobis iram ī
nouissimis dieb. dicit. Non solū immise-
ricordes diuites ignis visibilis iebēne cru-
ciabit. sed etiā memoria inaniū diuitiarū
quibz suas culpas redimere poterunt et
ante iudiciū aīas eorū. et post resurrectio-
nē corporū etiāz carnes eruret. vnde irasci
incipiunt. quare culpas elemosinis nō re-
demerūt. Unde dicit diuiti. Fili recordare
quia rē. Dec glo. In quibz vobis tria p̄po-
nūt. Primo diuitis miserabilis ad memo-
riā reductio beneficiorū q̄ recepit. cum dicit.
Fili recordare quia recepit bona in vita
tua. Secūdo Lazari patientissima malorū
tolleratio. cum dicit. Et Lazarus s̄l̄r mala.
Tertio virtuosū eq̄ssima et iustissima remu-
neratio. cū subdit. Nunc vero h̄ solas. tu
vero cruciaris.

¶ Dixi primo q̄ p̄mo in h̄bis
premissis p̄poni-
tur huius diuitis miserabilis ad memori-
am reductio beneficiorū que recepit. cū dicit.
Fili recordare. Per q̄d verbiū quilibet no-
strū admonet vt memoriā habeat sue salu-
tis ne tūc recordari incipiat cum nihil fa-
cere possit sicut iste diues. Circa q̄ sciēdū
q̄ quilibz homo debet recordari tria. Pri-
mo p̄sentiā ad dñm. Secūdo ad seipsum.
Tertio ad proximū. Ad dñm vt offerat sa-
crificiū grati et acceptum. Sunt autē tria
p̄sentiā ad dñm. que homo debet recor-
dari. videlicet mandata p̄tatis. iudicia eq̄-
tatis et beneficia bonitatis. De p̄mo dicit
Numeri. xv. Precipe filiis israel vt faciāt
fimbrias in quatuor angulis palliorū. po-
nēs in eis vittas iacinthinas. Quas cuz
viderint recordent omnium mandatorū dñi
p̄allū sub quo viuūt est vita p̄s. qua-
tuor anguli sunt q̄tuor nouissima n̄ra scilz
mors iudiciū. iebenna. et gloria. Habēat
fimbrias istas p̄ oculis nostris. et facile vi-
tabim̄ peccatū. Recordare q̄ mortis incer-
titudinē distinet et iebenne horribilis. et

glorie ineffabilis. et vit peccabis Eccl. viij.
Demorare nouissima tua. Ista sunt qua-
tuor nouissima que culibet finalit̄ occur-
rēt. Secūdo debet recordari homo iudicia
diuine equitatis. vt sciat homo qm̄ de sil-
bus simile fiet iudiciū. Corniculaviniens
videns corniculā mortuā suspēfaz in agro
seminato. timet ne sibi silr fiat. et nō audeat
accedere. Sic hō dberet attēdere istū diui-
tē damnatū cui dicit. Fili recordare. Tertio
dicit recordari homo bñficia diuine bonita-
tis. Et h̄ q̄ntū ad tria. scz quantū ad bene-
ficiū iustificationis. redemptōis. et glorifi-
cationis. De bñficio iustificationis dicit
Deutro. xvi. Recordaberis qm̄ seruus fuisti
in egypto. id ē. in peccō. et eduxi te. Isa. xliij.
Ego sum qui deleo iniquitates tuas. et nō
recordabor peccatorū tuorū. Deduc me in
memoriā tuā. i. bona q̄ tibi feci. fm̄ glosam
creando et redimendo et beatitudinē p̄-
parando. Ecce illa tria simul. Sed certe
istā memoriā tria impediūt. scz p̄speritas
curiositas et voluptas. P̄speritas facit
ingratos obliuisci amicorū. q̄ eos in angu-
stis adiuuerūt. Sicut Benef. xl. dicitur.
Q̄ prepositus Pharaonis pincerna suc-
cedentibz p̄speris oblitus est sc̄i Joseph
interp̄tis sui q̄ sibi liberatōnem interp̄tat
est in carcere. Narrat Vincencius. iij. lib.
sui libri historiaz. q̄ semel in Ethiopia tā-
ta contigit pestilentia quo ad memoriā
hominū q̄ homines obliuiscēbant patrū
nomina et suorū filiorū. et etiā p̄pria. Et orie-
batur ista pestilentia ex fetore et putrefacti-
one quorūdam cadauerū interfectorū ī bel-
lo Sic hodie p̄ch dolor v̄iget pestilētia q̄
multi non recordant̄ noīs patris sui dei.
nec grati sunt amicis. nec animabz defun-
ctorū nec prudentes sunt ad seip̄s. Ec-
clesiastes. ix. Obluioni tradita est memo-
ria ip̄orū. Ideo Seneca li. ij. de beneficiis
cōparat legem gratitudinis et beneficēcie
mutuo ludo pile. quādo est duo homines
ludūt et eam alternatim recipiūt inter se
tamdiu durat et p̄tinuat ludus inter eos
q̄ diu puenienter reproiciat et iacrat. Si ve-
ro vnus recipiat et retineat vel incōuenien-
ter reproiciat desinit ludus qui desinere
nō potest. Sicut dicit Seneca. nisi vel ex-
mittentis vel recipientis defectu. Isto mō-
ymaginat Seneca q̄ debet esse de benefi-
centia mutua inter amicos. Si enim a te

beneficiū recipio. et postea p viribz tibi pos-
 sibilitē retribuō iuxta leges gratitudinis ap-
 te ludo. Si pō beneficiū acceptū obliuioni
 cōmendo. nec tibi vbi possum recōpensō.
 ludendi finez facio. Si ergo sic nos debe-
 mus habere ad homines. multo magis ad
 deū nos cōuenit esse gratos. Unde Hu-
 go de claustro anime. Sicut nullū est mo-
 mentū quo homo nō vtiatur dei bonitate
 et misericordia. ita nullū debet esse momē-
 tū quo eū pntem non habeat in memoria
Tren. iij. Memoria memor eror tabesce-
 in me anima mea. Scdo istā memoriā im-
 pedit curiositas et sollicitudo nimia circa
 mundū. Sicut em̄ dicit cōmunitē. Pluri-
 bus intentus minor est ad singula sensus
 Unde in Psalmo. Oblita sunt beneficiorū
 et mirabiliū eius. Unde saluator dicit q
 sollicitudo seclī suffocāt sēbū dei. eo q spine
 diuiniarū suffocāt semen verbi dei in corde
Auce. viii. Tertio istā memoriā impedit
 voluptas carnis. Unde **Boetius. 3** de cō-
 solatione metro. ij. vocat corpus sū yma-
 ginationem platonicoz obliuiosum. Fuit
 em̄ opinio platonis sicut tangit Aristote-
 les. s. posterior. Quia anima habet noticiam
 omnū rerū sibi inditā a deo. sed tū cū in-
 fundit corpī terreno tunc tradit obliuioni
 illā noticiā nec postea potest ea vti donec
 per sensus exerceret. Ita moraliter quis-
 quis corpālibz voluptatibz fuerit immer-
 sus necesse est vt dñi obliuiscat. Sicut ipse
 diues in purpura et bysso. in epulis splen-
 didis oblitus est dei. Unde ei dicit in inferno
 Recordare qz recepisti rē. De secundo scz
 beneficio redemptionis dicit **Trenozū. iij.**
 Recordare paupertatis mee absinthij et sel-
 lis. Nec recordando contemne diuitias.
 honores et pompas. carnis delicias et vo-
 luptates. Sed certe de multis dicit in Psal-
 mo. Nō sunt recordati marī eius die qua
 redemit eos. De tertio scz beneficio glori-
 ficationis dicit in Psalmo. Adhereat lingua
 mea faucibus meis si nō meminero tui. Si
 nō pposuero tui ierlm̄ i principio leticie mee.
 Principiū leticie nostre est glā eterna. Et
 dicit principiū tui. qz semp est principium et nū-
 qz finem habebit. Scdo dicit homo recor-
 dari tria que pntinent ad seipm. Et primo
 iniquitatis pprie ad dolendū. Scdo fragi-
 litatis humane ad malū p̄cauendū. Ter-
 tio mortis incerte ad se preparandū. De

primo dicit **Leuitici. xxxij.** Propter peccā sua
 et suoz affligent donec cōsueant iniquita-
 tes suas et recordent malozū in quibz p̄-
 uaricati sunt contra me. De secundo scz de
 fragilitate dicit in Psalmo. Recordatus est
 scz dñs qm̄ puluis sumus. homo sic feni-
 dies eius tāqz flos agri sic efflorescit. Quis
 spūs p̄trābit in illo et nō subsistet et nō co-
 gnoscet amplius locū suū. **Compas. 8** ho-
 mo pulueri ppter vilitatē materie **Gen. ij.**
Vemento homo qz cinis es et. Feno p̄-
 breuitatē vite. quia feniū hodie est et cras
 in cubauū mittit. **Parth. vi.** Efflori agri
 ppter mutabilitatē fortune. Flos pmo flo-
 rescit et crescit. postea arefcit et putrefcit in
 puluere. De tertio scz de mortis incertiti-
 dine dicit **Tren. i.** Recordata est ierlm̄ dicitū
 afflictionis sue scz diez senectutis et mor-
 tis et iudicij sui. Recordari dicit homo
 senes affligunt languore. morientes verā
 labore. p̄cōres cōcutiunt in iudicio timo-
 re. Tertio homo debet recordari triū que
 pntinent ad primū scz bonoz opoz ad imi-
 tandū et beneficiorū. Secundo iniuriarū ad
 emendandū. Tertio elemosinarū ad largi-
 endū. De primo scz de bonis operibus
 proximoz que debent habere in mēoria
 ad imitandū. Nam recordari debent euz
 militatis beate virginis et fugere superbiz.
 Que cum esset regina celi. domina mūdī.
 vocauit se ancillam dñi. Recordari debent
 charitatis **Stephani.** qui pro inimicis ora-
 uit. Recordemur castitatis beate **Agnes.**
 que nullis tormētis potuit tradi ad lupā-
 nar. Recordemur sobrietatē bti **Nicolai.**
 qui in infancia ieiunauit. **Pansuetudis**
Moyse. pietatis **Abrahe.** misericordie **Dauid.**
 largitatis sancti **Martini** rē. De scdo scz
 de memoria iniuriarū ad emendandū dicit
 in euangelio. Si offero munus tuū ad al-
 tare. et ibi recordatus fueris qz frater tuus
 bz aliqd aduersus te. relinque ibi munus
 tuū. et vade prius reconciliari fratri tuo.
 Ubi dicit **Chryf.** Sic ergo perpedire fra-
 tres qz malum sit discordie crimen. quia
 p hanc id abiicitur. p quod peccā remittit.
 De tertio scz de memoria elemosinarū ad
 largiendū dicit **Luce. vi.** Estote misericordes
 sic et pater vester misericors est. Quasi di-
 citis. Recordamini misericordie dei patris. et ita-
 tim habebitis viscera cōpassionis de defe-
 ctu proximi. Sicut em̄ deus fecit mēoria

¶ **D**ñica p̄ma post trinitatis

infrabiliū suoz. dando escam timentibus se. Ita homo debet habere memoria defecitū proximi sui. Unde hodie dicit a dō patre. Recordare fili quia receperisti bona in vita tua. Lazarus similiter mala. Quasi diceret. si filium te meū nominas esto miser coris in proximū tuū sicut ego in te. **D**at. thei. xviij. Nonne te oportuit misereri cōserui tui sicut et ego tui misertus sum. Ad hoc em̄ receperisti bona in vita p̄senti. et pau per mala. vt tu per bona tua relesus mala sua et consequaris pariter bona celestia. Ad hoc ipse patitur mala ne tu patiaris. Ad hoc tua bona receperisti in vita tua vt eua das mala in vita futura. Sed q̄ ista mini me curauit diues epulo qui nullā memo rias habuit de malis Lazari pauperis in vita p̄senti. Ideo in vita futura nullā eius memoriā Lazari habere voluit. nolens guttam aque ministrare qui refrigeriū lin gue. Sed potius audire meruit ab Abra ham Fili recordare quia receperisti bona in vita tua.

Dixi secundo **¶** q̄ tangit La zari patientis sima maloz tolleratio. **L**um dicit. Et Laza rus sūt mala. In q̄ apparete esse illō p̄bū. Pacia pauper nō p̄bit i fine. Et certe nō p̄bit sed p̄manebit. quia in paciencia v̄a possidebitis anias vestras. Unde nō lau datur iste Lazarus. quia mala recepit t̄m sed quia mala patienter tollerauit. Sine em̄ paciencia mala p̄senti sunt damnabi lia et infructuosa. Ideo opus est multa et perfecta paciencia in malis presentis vice De qua dicit Bernbardus. Lum cuncte virtutes currant ad brauiū sola paciencia coronatur. Paciencia aut̄ fm̄ Gregorium solū in aduersis nō in prosperis cōsidera tur. Nam paciencia virtus nunq̄ est in p̄ speris. Ille vero paciens est qui et aduer sis atteritur et t̄n a specie rectitudinis non curuatur. Ita dicit Gregorius. ij. li. mora liū. Quis vero pacencie sunt duodecim gradus. Primus est. malo non resistere. **D**at. thei. q̄nto. Noli resistere malo. **S**ecundo malū pro malo nō reddere. Roma noz. xij. Nulli malū pro malo reddentes. Unde glosa. **D**at. thei. xviij. Paciencia est eq̄ nimitter mala aliena tolerare et contra eū qui irrogat mala nullo animi dolore mo ueri. sic em̄ tela boſtiū in cor eozū recundit

Juxta illud. Gladus eoz intrer in corda ipoz. Tertius gradus est malo nō respō dere. **P**rouer. xxvj. Non respondeas stulto fm̄ stulticiā suā ne efficiaris similis sibi. Unde Ambrosius libro de offic. caplo. vj. Quādo aliquis nobis cōiiciatur et ad iur giū prouocat. tunc silencio muti fieri nō erubescamus. Peccator em̄ est qui nos p̄ uocat et nos similes sui fieri desiderat. **D**e nias si taceas si dissimules solet dicere. q̄d taces. loquere si audes. si non audes. mu tus es. elingue feci te. **S**i ergo taceas. pl̄ rumpitur victū se om̄ino purat et illusum. **S**i respōdeas superioriē se factū arbitra tur. quia parem inuenit. Talis erat **P**sal m̄ista. qui dicit. Obmutui et humiliatus sum et filui. Quartus est inimicū diligere. **D**at. thei. q̄nto. Diligite inimicos vestros. Quia fm̄ Grego. sup̄ Ezech. Omelia. vij. Vera paciencia est que etiā ipm̄ amat quē tollerat. Nam tollerasse et odisse nō est vir tus mansuetudinis. sed yelamentū furo ris est. Quintus est male facienti bene fa cere. **D**at. thei. q̄nto. Benefacite his q̄ ode rūt vos. Et infra. Date pro p̄sequentibz vos. Unde paciens est sicut asinus qui se pungenti deseruit. **S**extus est contra fla gella non murmurare. **I**. Cor. iij. t. Neq̄ murmuraueritis sicut quidā ex illis. Non autē semp̄ hoc fiat. sed interdū instruendi sunt iniuriā inferentes. sicut **C**hristus per cutienti dicit. Cur me cedis. Nam in anio debet esse paciencia ad plura sustinenda. sed in voce instructio iniuriantis. **S**epti mus est. quelibet aduersa sustinere liben ter. sicut Salamandra libenter in igne ui uit. Et dicitur q̄ Alexander papa habuit subducturā d̄ pellibus eius. que dū ablu i debuit proieciatur in ignem et fuit pul crior. **S**ic sc̄i. sicut de Laurencio et alijs qui in igne delectabantur. **S**icut etiā tres pueri qui cantabant in camino ignis. **D**anielis. iij. **D**rauuus est de flagellis gaude re. **I**. Cor. xij. Libenter gloriabor in infir mitatibz meis. Unde Gregorius sup̄ illō Job. xxx. Frater fui draconū et sociū stru cionū. libro. xx. moral. dicit. **S**icut in tri tura palee grana p̄muntur. sic spine inter flores prodeunt. et rosa que redolet crescit cum spina que pungit. **S**ic necesse est vt aduersitate premaris. et spinarū aculeis pungeris vt maiorē deo offeras suauitatē

odoris. Et sequitur. Abel esse rennuit quem
 Caym malicia nō ereret. Bonus gradus
 est tribulationē salutē reputare. Deditia
 em̄ et si amara est. tñ quia causa est salutis
 dulcis reputat. Greg. v. moral. Si mens
 in deū forti intentione figit quicquid in hac
 vita amarum est existimat sibi dulce. et omne
 quod affligit requiē putat. Decim⁹ ē de tri-
 bulationib⁹ grās agere. s. Thes. v. In om-
 nib⁹ grās agite. Nam s̄m Grego. sine fer-
 ro martires esse possumus si veraciter pa-
 cientiā in animo cōseruam⁹. Augustinus
 in lib. de verbis apostoli. sermone. xv. Si
 in te fuerit caritas dei. comunicabis passi-
 onib⁹ xpi et verus martir eris. Undecim⁹
 gradus est ad alia sustinenda se preparare
 Barth. v. Qui vult tecū contendere iudi-
 cio et tunicā tollere. dimitte ei et pallium.
 Unde Augustin⁹ in epistola ad Parcel-
 linū. Precepta paciētiē semp in cordis p-
 paratiōe sunt retinenda. ipsaq⁹ beniuolē-
 tia ne red datur malū p malo semp in volū-
 tate implenda sunt. Duodecim⁹ gradus
 est in flagellis dolore nō sentire. sicut dice-
 bat Tiburcius super purnas ardētes in-
 cedens. Videtur mihi q⁹ super roseos flo-
 res incedaz. in nomine domini nostri ihu
 xpi. Istos gradus optime seruauit Laza-
 rus. Necem malo restitit. non p malo ma-
 lum reddidit. ymo bonū p malo restituit.
 et male facienti bene fecit. Nam cū diues
 ei micas negaret. ipse canes diuitis vlceri-
 bus saturabat. vt dicit euāgelistū. Crede-
 dum etiam est q⁹ pro diuite orabat. sed q̄
 diues nō se disponere curauit ad veniā
 obtinendā. ideo damnatus est. non ob stā-
 tibi orationib⁹ Lazari. Non etiā murmu-
 rabat in flagellis infirmitatis sed gauden-
 ter sustinuit. Ideo per paciētiā adeptus
 est patriam et pro malis recepit bona in fu-
 tura vita.

Dixi tertio q⁹ in verbis p̄mis-
 sis tangitur tā di-
 uitis q̄ Lazari equissima et iustissima dei
 remuneratio. cū dicitur. Nunc vero h̄ con-
 solatur. tu vero cruciaris. Poterat Laza-
 rus dicere illud. Psal. Scdm multitudi-
 nem dolorū meorū in corde meo. consola-
 tiones tue lenificauerunt animam meam.
 Poterat contra dicere diues. Tribulatio-
 nes cordis mei multiplicatae sunt. Poterat

dicere Lazarus. Trāsiui per ignē et aquā
 scz tribulationis et miserie. et eduxisti me
 in refrigeriū. Poterat dicere diues. Quā-
 tum magnificauit me in delicijs. tācum de-
 disti mihi tormentū et luctum. Apocalip.
 Ecce magna sed diuersa retribuio meri-
 torum. Circa quod aduertendū q⁹ inter
 iustū et impium quadruplex est differētia
 Differunt em̄ viuendo. moriendo. patien-
 do. et puniēdo. Viuendo. quia iusti viuūt
 in pace et tranquillitate. impij in discordia
 et contrarietate. De iustis dr. Pat multa
 diligentib⁹ legem tuā. De impijs dicitur
 Iaiē. xlvij. Non est par impijs dicit dñs
 Iustis dicitur Iohannis. xviij. Pacem re-
 linquo vobis. Et Eccl. xlv. Statuit illi re-
 stamentū pacis. Impijs dicit. Seruiens
 dñs alienis. qui nō dabū vobis requiem
 die ac nocte. In signum huius hic de illo
 impio diuite dicitur q⁹ erat diues. Diui-
 tie autē semp inquietant. eo q⁹ sunt spine
 pungentes. Luce octauo. De Lazaro ve-
 ro dicitur q⁹ quiescebat in pace. quia iace-
 bat ante portā diuitis quiescendo. Scū-
 do differūt moriendo. quia mors iusti est
 spes et consolatio eius. Porro iniustū est
 desperatio et desolatio. Proverb. xviij. In
 malicia sua expelletur impius. sperat autē
 iustus in morte sua. Et Prover. xi. dicitur
 Porro homine impio nulla erit vira
 spes. Si omēs sacerdotes iusti in mundo
 celebrarent vsq⁹ ad diem iudicij pro ania
 istius diuitis et omēs sancti rogarent fru-
 stra rogarent. quia nō plus q̄ p dyabolo
 orarent. s̄m Augusti. vij. libro de trinitate
 caplo. ij. In signū huius dr de diuite hic
 q⁹ sepulcus est in inferno. Quasi di. Ita p-
 funde est immersus penis inferni q⁹ nō est
 spes aliqua de eo. sicut d̄ mortuo sepulso
 Lazaro quadriduano desperauerat mure-
 tha dicens. Domine iam fecerit in sepulcro.
 Quasi di. Nō est possibile vt resurgat. De
 Lazaro dicit. Portatus est in sinū Abta-
 be. Qui locus s̄m Angu. xij. lib. sup. Scū.
 fuit requies sanctorū. Et erat locus spes et
 solationis. eo q⁹ sancti patres ibi exstet-
 tes habuerūt spem perueniēdi ad celum
 sicut modo anime in purgatorio. Tertio
 differunt iustus et impius in patiēdo. q̄
 sustinendo aduersa iustus se exbilat. im-
 pius autē murmurat et reicit a se aduersa.
 et sequitur p̄spera. De iusto dr. Prover. xvi.

Quoniam secunda post trinitatis

Non contrahat iustus quicquid ei acciderit. Et prouer. r. Labia iustorum considerant placitum deo. et os impiorum pueria. In signum huius Lazarus hic patienter tulit ulcera. Nec stultum quid contra deum aut diuinitatem loquutus est. sed cupiebat solum misericordiam saturari. De diuinitate dicit quod nihil aduersitatis ferre uoluit. sed induebat purpura et bysso. et epulabatur quotidie. id est. singulis diebus. ita quod nec unam diem in septimana ieiunabat. Quia ergo ita differunt in meritis igitur etiam differre merito debent in premiis. unde ne diues sit melior christo quem oportuit pati. et ita intrare in gloriam. Luce. xlii. Et sancti non nisi per multas tribulationes intrauerunt regnum. iuste de deliciis vadit ad supplicium. Quia secundum Baimfredum. non iterum ad alia deliciis. Ne scilicet Lazarus sit deterior inter eos qui sufferunt temptaciones. et cum probati fuerint accipiunt coronam uite quam re promissit eis deus. Jaco. primo. ideo de tribulationibus vadit ad consolationem. ut sic utrobique secundum diuinam iustissimam equitatem nullum malum maneat impunitum. et nullum bonum irremuneratum. et impleatur illud. Barie dictum. Esurientes impleuit bonis et diuites dimisit inanes. Hos. g. 2c.

Quoniam secunda post trinitatis. I
Sermo. LXXXVI

Primo quidam se

habet cenam magnam et uocauit multos. Luce. xiiii. Quoniam ut ait beatus Bernardus in libro de diligendo deum capitulo. v. Deus omnia fecit. propter semetipsum. ad hoc uidelicet ut factura sese quousque conformaret creatori suo. unde omnia deus fecit et creauit. propter homines deditque ei in dominium. iuxta illud psalmi. Quia subiecisti sub pedibus eius. Ad hoc uicem ut per ista deum amaret et eum persequeret. Sed ecce homo cum in honore esset non intellexit comparatum est iumentis insipientibus. quod honore suo oblita non celestia recordantur. sed semper de terrenis cogitant. ut carnis curam tantum faciant in desideris. Unde factum est quod ex deprauatione per uerle uoluntatis homo neglecta dulcedine diuine bonitatis. totum se amaritudini huius seculi immergit. occupatque carnis et oculorum aut superbiam uice preteritis in inquirendo. ut quousque multis et varijs dei internuncijs iam uicem instinctu naturalis rationis quod semper ad optima deprecatur. iam crea-

turam speciositate. iaz prophetico clamore ad seipsum reuocare conatur. ut obmissis huius seculi oblectamentis fallacibus ad cenam sibi diuinitate preparatam omnium delectatione sua uocatum referat rediret. nichilominus malis malis cumulas multipliciter homo ipse miserabilis renitebat. perfingendo excusationes in peccatis. Sed ne tanta creatura finaliter a tantis delicijs deficeret ubi uenit plenitudo spiritus misit deum filium suum in mundum ad uocandum inuitatos. Quare quod ipse dei filius regressus erat ad patrem. ideo misit suos suos hora cene ut uocaret multos. que fuerunt uerba nostri themas. ut dicit euangelium. In quibus uerbis tria proponuntur quod cenam magnam magni dei commendant et attollunt. Primo itaque describit facientis hanc cenam excellentissima et singularis dignitas. quia homo quidam. Secundo subiungit eiusdem liberalissima curialis largitas. quia fecit cenam magnam. Tertio subiungit conuuijs multiplicatas generalis. quia uocauit multos.

Dixi primo

quod hanc cenam commendat excellentissima et singularis dignitas facientis. Quis enim facit eam nisi deus deorum dominus. Qui licet dicitur homo. est tamen dominus dominantium. et rex regum. Et licet sit deus tamen se appellat hominem. et licet sit homo non est tamen homo communis et preteribilis ut alij. sed certe singularis et uenerabilis. quia quidam unus enim est et secundum non habet sibi similem. Est ergo deus homo quod diu sumus in hac uita gratia. Omnia enim mansuetissime et gratiosissime me facit sic homo cum homine. ideo dicitur homo. Circa quod sciendum quod in presenti uita habemus deum multum nobis propitium tanquam homini hominem. Luitus ratio est. quia omnia dulciter disponit. ut dicitur Sapientie. viii. Quod psalmi ista presertim ait. Quia magna multitudo dulcedinis tue. psalmi. xxx. Lerte magna multitudo dulcedinis dei est. secundum Cassiodorum. ibidem. quia multis modis indicat suauitas eius. Nam dulcis est et pius cum corrigit. dulcis dum parcat. dulcis dum credentibus premia eterna repropitit. ita dicit Cassiodorus. Nos autem possumus ostendere multos adhuc effectus dulcedinis. Quorum primum est secundum In nocentium. iiii. super uerbo psalmi. predicto. quod omnes generaliter recipit. Mathei. x. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam uos. Hic est enim uerus Dauid ad